ایران

صاحب امتیاز:
خبرگزاری جمهوری اسلامی
سردبیر: کمیل نقی‌پور

تلفن: ۸۸۷۶۱۷۲۰ نمابر: ۸۸۷۶۱۲۵۴ ارتباط مردمی: ۸۸۷۶۹۰۷۵
پیامک: ۳۰۰۰۴۵۱۲۱۳ روابط عمومی / نشانی: تهران خیابان خرمشهر، شماره ۲۰۸
صندوق پستی: ۵۳۸۸-۱۵۸۷۵ / امور مشترکین: ۸۸۷۴۸۸۰۰
چاپ: شرکت چاپ جام‌جم / سازمان چاپ و انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی/ چاپخانه همشهری ۲
سازمان آگهی‌های روزنامه ایران: دارنده گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
تهران خیابان خرمشهر شماره ۱۶ / پذیرش سازمان آگهی‌ها: ۱۸۷۷ (۰۲۱)
انتشارات مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران: ۵-۸۸۵۴۸۸۹۲
http://irannewspaper.ir

اذان ظهر ۱۳/۱۰ | اذان مغرب ۲۰/۴۳ | نیمه شب شرعی ۰۰/۱۸ | اذان صبح فردا ۴/۱۴ | طلوع آفتاب فردا ۵/۵۸

سخن روز

امام حسن علیه‌السلام:
نیکوترین نیکو، خُلق نیکو است.

الخصال، ص ۲۹

مفتخرم به ایفای نقش زنان صبور و مقاوم سرزمینم

مریلا زارعی: حقیقتاً نقش‌ام در «هناس» را نپذیرفتم، بلکه به من لطف شد و سعادت من بود که این نقش سهم من شود. همیشه از منظر همه نقش‌هایی که می‌پذیرم به جهان اطراف نگاه می‌کنم و حتی به واسطه نقش‌هایم خود را روتوش می‌کنم و نگاهم را به اطراف، جامعه و مردمم تغییر می‌دهم. برخی از نقش‌هایی که از خود شخصی من دور است، بسیار برایم سازنده است، احوالم را دگرگون می‌کند و نگاهم را تغییر می‌دهد. مفتخرم به اینکه یک‌بار دیگر این فرصت در فیلم «هناس» به من داده شد تا نقش یکی دیگر از زنان صبور و مقاوم سرزمینم را بازی کنم؛ زنانی که در بسیاری از مواقع اسم و حضورشان نادیده گرفته می‌شود. امیدوارم بعد از تماشای این فیلم حالتان خوب بشود و حتی شده لحظاتی تأمل کنید چراکه به هر حال این اثر برگی از تاریخ معاصر این سرزمین است.

از صحبت‌های این بازیگر در اکران مردمی فیلم «هناس» در مشهد

آدم یه انتخاب داره و این انتخابه که از اون یه آدم می‌سازه.

شرق بهشت (East of Eden)
الیا کازان

نگاره

نیما شاه‌میری

گرما به اوج می‌رسد

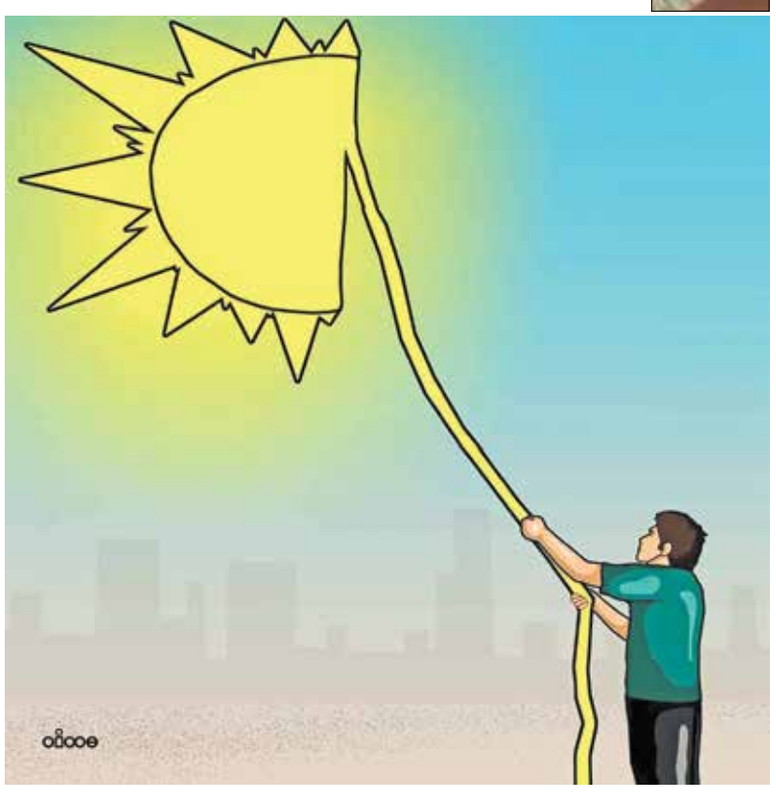

وداع با حسن ذوالفقاری نویسنده، پژوهشگر و استاد دانشگاه در ۵۶ سالگی

گروه فرهنگی: تحقیق جدی در حیطه فرهنگ و ادبیات عامه و تلاش برای مکتوب کردن آن، اگر در دهه چهل به همت «سیدابوالقاسم انجوی شیرازی» بنا گذاشته شد، در یکی دو دهه اخیر بیش از همه به فعالیت‌ها و تلاش زنده‌یاد حسن ذوالفقاری گره خورده است. ذوالفقاری افزون بر تدریس در دانشگاه‌هایی همچون تربیت‌مدرس، در دانشگاه شانگهای چین نیز آموزش علاقه‌مندان یادگیری زبان و ادبیات فارسی را بر عهده داشت. «منظومه‌های عاشقانه ادب فارسی»، «فرهنگ بزرگ ضرب‌المثل‌های فارسی»، «ادبیات مکتب‌خانه‌ای ایران»، «باورهای عامیانه مردم ایران» و «فرهنگنامه داستان‌های متون فارسی» از جمله کتاب‌هایی هستند که به تحقیق و تلاش این نویسنده و پژوهشگر در اختیار علاقه‌مندان قرار گرفته‌اند. زنده‌یاد حسن ذوالفقاری، سیزدهم اسفند سال ۱۳۴۵ در دامغان متولد شد و هفدهم تیرماه جاری بر اثر سکته قلبی در سن ۵۶ سالگی با زندگی وداع کرد.

رزمنده‌ای ایران‌دوست و خادم فرهنگ وادبیات

یاد

عبدالرضا مدرس‌زاده
نویسنده، استاد دانشگاه و مدیر کانون نشر فرهنگ اسلامی کاشان

در پایان ایام تدریس و امتحانات دانشگاه‌ها، هیچ چیز جز خبر درگذشت ناگهانی استاد نیکنام و مهربان و متعهد شادروان دکتر حسن ذوالفقاری نمی‌توانست خستگی‌ها را بر تن نگه‌دارد و شوق فراغت را بدل به حزن فراق سازد.

دکتر حسن ذوالفقاری استاد زبان و ادبیات دانشگاه تربیت‌مدرس از جمله ادیبان دانشور در روزگار ما بود که به گواهی کارنامه برجای‌مانده از ایشان، اوقات گرانبهای عمر بی‌بازگشت را در حد توان مطلوب بشری قدر شمرد و تا توانست کار کرد و نوشت. دکتر ذوالفقاری از رزمندگان هشت‌سال دفاع مقدس هم بود که در بازگشت از میدان به جای سلاح، قلم برداشت و ضمن تحصیل در مدارج گوناگون علمی، همه کوشش و توان خویش را نخست در بخش تدوین کتاب‌های درسی و سپس صرف مطالعه فرهنگ عامه و گردآوری نمودها و نشانه‌های آن کرد. شاید در دوران دفاع مقدس که از سراسر ایران عزیز، نوجوانان و جوانان غیور به جبهه‌ها روانه شده بودند، این رزمنده ایران‌دوست و باورمند هم می‌دیده است که مجموعه‌ای از فرهنگ‌ها و آداب و باورهای اجتماعی و بومی که در شوخی‌ها و طنزها و توسل و دعا و رزم‌آوری رزمندگان جوان جریان دارد چگونه می‌تواند گویای دیرینگی و کهنسالی فرهنگ و آداب و رسوم این سرزمین باشد و کاربرد آنها بر حلاوت بیان و زبان بیفزاید. البته این را هم درمی‌یافته است که همچنان که با شهادت یک رزمنده، آن صدای فرهنگ و آداب خاموش می‌شود، با فقدان مادر و پدر او هم از دست‌دادن چنین ذخایر فرهنگی حتمی‌تر می‌نماید و اینها آن رزمنده متعهد و اهل فرهنگ را متقاعد می‌کند که برای چنین سرمایه بی‌مانند فرهنگی بایست در نخستین فرصت کاری کرد.

به هر روی حتی اگر بر اثر ذائقه شخصی و پسند خاص دکتر ذوالفقاری باشد که مثلاً بر اثر انس با آموزه‌های بومی و سنتی والدین و تعلق‌داشتن به شهری چون دامغان هم آن را عینی‌تر می‌سازد، پافشاری بهنگام او در گردآوری مثل‌ها و روایت‌های عامیانه از زندگی و افسانه‌ها و قصه‌هایی که روزگاری به گردش درآورنده فرهنگ و هنر در این سرزمین بوده است، نهادن سنگ‌بنای تأسیس مجله دانشگاهی با همین رویکرد و برگزاری همایش‌های تخصصی در دانشگاه‌ها را پیش می‌آورد که علاقه و مهارت و البته ممارست آن فقید در این راه نشان می‌دهد که انتخاب ایشان درست و راست بوده و کمتر کسی توان این اندازه فرصت و هنر و سلیقه خرج‌کردن را داشته است. او البته نمی‌دانست چه هنگام از دنیا خواهد رفت اما نیک می‌دانست که فرهنگ و ادبیات عامه در میدان نابرابر نوآوری های زمانه که فراموشی سنت‌ها را الزام‌آور می‌کند، چندان فرصت زیادی ندارد و بایست کاری از پیش ببرد و بدین ترتیب این آثار خوب و شایان ستودن با محوریت ادبیات عامه را گردآوری کرد که بیش از هر فایده دیگر، نخست ماندگاری نام چنین استاد فروتن و بی‌ادعا و تهیدست از رذایل اخلاقی را در پی دارد و می‌تواند برای همیشه دست‌مایه پژوهندگان جوان و ذخیره‌ای فرهنگی و قابل استناد برای نهادهای علمی این سرزمین باشد.

مرگ ناباورانه و برای دوستداران ایشان و دانشجویانی که حتی یک‌بار با ایشان هم‌سخن بودند، سخت آمد و بسیار کسان در شب عرفه به یاد این عزیز گستره دانش و فرهنگ به درد گریستند و تلخی هجران او را با خاطرات بی‌تکرار ایشان کاستند و امیدوارند راهی را که آن فقید سعید به دشواری‌هایی جانکاه هموار کرده است، بی‌راهرو نماند. روان این استاد ارجمند و فرزانه قرین آرامش و آمرزش باد.

هنرمندان در فضای مجازی

انتشار مطالبی درباره تولیدات فرهنگی و هنری همچنان بخش عمده صفحات شخصی اهالی سینما، موسیقی، کتاب، تئاتر و... را تشکیل می‌دهد. در این بین وقوع اتفاقاتی همچون درگذشت نابهنگام زنده‌یاد حسن ذوالفقاری هم بخش دیگری از فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی را در روزهای گذشته به خود اختصاص داده است.

■ **یاد**

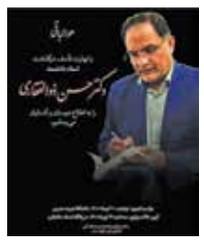

انتشار خبر درگذشت حسن ذوالفقاری در شرایطی رخ داد که نه فقط اهالی کتاب و ادبیات، بلکه حتی شاگردان و دوستان وی را غرق بهت و حیرت کرد. این نویسنده و پژوهشگر فرهنگ عامه در ۵۶ سالگی با زندگی وداع کرد، با این حال آثار ارزشمندی از وی به یادگار مانده است. محمداسماعیل حاجی علیان، نویسنده و استاد دانشگاه بخشی از یادداشت زنده‌یاد ذوالفقاری را درباره رمانی از حاجی‌علیان منتشر کرده و یاد وی را گرامی داشته است. رضا اسماعیلی شاعر و منتقد ادبی شعری به این مضمون نوشته: «امروز منجمان/ ستاره دیگری را کشف کردند!/ باز هم خیاط در کوزه افتاد!» یوسف علیخانی نویسنده و ناشر هم تصویری از وی را در صفحه خودمنتشر کرده و خاطره‌ای از مواجهه‌اش با ذوالفقاری را نوشته و حسرت می‌خورد که: «ای کاش وقتی او را دیدم گفته بودم که یک طبقه از کتاب‌های کتابفروشی‌ام نوشته خودش است.» روح‌الله کریمی کیارسی، پژوهشگر ادبیات فارسی و فرهنگ بختیاری هم از درگذشت ذوالفقاری به عنوان تلخ‌ترین اتفاق این روزها یاد کرده است. انتشارات ققنوس و همچنین صفحه مرکز دایرةالمعارف بزرگ اسلامی که ذوالفقاری با آن نیز همکاری جدی داشته درگذشت وی را با انتشار یادداشت‌هایی تسلیت گفته‌اند. صفحه انجمن ویراستاران هم درگذشت این استاد ادبیات را اتفاقی ناباورانه خوانده و از وی به عنوان پژوهشگری برجسته و استادی گرانقدر یاد کرده است. محمدرضا ترکی نویسنده و شاعر هم یک شعر در سوگ همکار و دوست خود نوشته، در بیت آخر این شعر که گویا سروده خود ترکی است آمده: «خبری سهمگین رسید امشب، قلب ما باز هم پریشان شد/ اشک باید کمک کند امشب، بغض باید حمایتی بکند.» گفتنی است که مراسم تشییع زنده‌یاد حسن ذوالفقاری، امروز (دوشنبه) بیستم تیرماه در دانشگاه تربیت مدرس و آیین خاکسپاری وی نیز سه‌شنبه (فردا) برابر با بیست و یکم تیرماه در دامغان، زادگاه وی انجام می‌شود.

■ **چهره‌ها**

سالار عقیلی خواننده موسیقی سنتی در تازه‌ترین استوری خود خبر از برگزاری کنسرتی داده و نوشته: «۲۲ تیرماه منتظر شما مردم عزیز هستیم.» بر اساس اطلاعات مندرج در صفحه این هنرمند، چند روز پیش نیز قطعه «طوفان عشق» به خوانندگی عقیلی، با شعر محمد سیاهکاری و تنظیم‌کنندگی سهیل زرین‌پور منتشر شده است.

کیومرث مرادی، نمایشنامه‌نویس و کارگردان تئاتر تصویری از پوستر نمایش «مانش» همزمان با دومین اجرای آن را منتشر کرده است. این نمایش چند روزی است اجرای خود را در پردیس تئاتر شهرزاد شروع کرده، تهیه‌کننده آن مؤسسه فرهنگی- هنری دی است. مانش سومین ساخته کیومرث مرادی به‌شمار می‌آید که پیرامون موضوع مهاجرت ساخته شده، او این بار به روایت قصه سه مهاجر از کشورهای افغانستان، رواندا و اندونزی پرداخته است.

حسین رضایی‌نیا نوازنده دف و سازهای کوبه‌ای تصویری از خود به همراه کیهان کلهر منتشر کرده و نوشته: «سپاس از استاد کیهان کلهر.» البته او در استوری‌های بعدی‌اش از هنرمندان دیگری هم با انتشار تصاویر آنان و درج چند کلمه‌ای تشکر کرده، از جمله «عباس جمشیدی فر» بازیگر سینما، تئاتر و تلویزیون.

استارتاپی برای حمایت از ارزش‌آفرینی دختران ایرانی ۱۶ تا ۲۵ ساله

امروز آخرین مهلت ثبت‌نام در رویداد استارتاپی «دا» است

مهلت ثبت‌نام در رویداد ملی «دا» که استارتاپی برای حمایت از ارزش‌آفرینی دختران ایرانی ۱۶ تا ۲۵ ساله است، امروز (بیستم تیرماه) به پایان می‌رسد. طبق گزارش ایرنا، رویداد «دا» یک رویداد آموزشی-تجربی در قالب استارتاپ ویکند، ویژه دختران ۱۶ تا ۲۵ ساله است که با هدف شتاب‌دهی و حمایت از کنشگری و ارزش‌آفرینی دختران ایران برگزار می‌شود. ایده‌پردازی بخشی از رویداد دا (دختران ایران) است که شرکت‌کنندگان در این بخش می‌توانند به صورت فردی یا تیمی (حداکثر ۴ نفر) ایده‌های کسب‌وکاری خود را ارائه دهند.

تنها امروز برای ثبت نام دختران ایرانی یعنی تا بیستم تیرماه باقی است که می توانند به آدرس پایگاه دا مراجعه کنند. محورهای موضوعی ایده‌پردازی رویداد ملی ارزش آفرینی دا اشتغال زنان، آموزش، تفریح و گردشگری، خانواده و سبک‌زندگی، رسانه و تولید محتوا، زیست شهری، سلامت زنان و مد و لباس است.

مهارت فنی یکی دیگر از بخش‌های این رویداد است که شرکت‌کنندگان در موضوعات طراحی گرافیکی، تولید محتوا، طراحی سایت و برنامه‌نویسی نمونه کار ارائه کرده و رقابت می‌کنند. این رویداد در چهار روز و در شهر مشهد مقدس برگزار خواهد شد.

برای روز اول بوم‌گردی در سطح شهر مشهد برای آشنایی با ظرفیت‌ها و فضاهای فعالیت بانوان برنامه‌ریزی شده است و در ادامه نیز با کمک مربیان متخصص و مجرب در حوزه‌های مختلف به مسئله‌یابی تخصصی خواهند پرداخت.

در روز دوم ایده‌های منتخب برای تشکیل تیم‌ها را اعلام می‌کنند. روز سوم این رویداد نیز به برگزاری کارگاه‌های مختلف همچون اعتبارسنجی، بوم مدل کسب و کار، mvp و نحوه ارائه، اختصاص خواهد داشت. روز چهارم و پایانی با ارائه ایده‌ها به داوران، از برگزیدگان نهایی تقدیر می‌شود. رقابت نهایی برگزیدگان روزهای ۲۱ تا ۲۴ تیرماه جاری خواهد بود.

امید به اتفاق‌های خوب در حوزه کاغذ با حمایت دولت

یادداشت

رضا امیدی
رئیس پنجمین نمایشگاه تخصصی بین‌المللی کاغذ و مقوا

پنجمین نمایشگاه تخصصی بین‌المللی کاغذ، مقوا، کارتن، فرآورده‌های سلولزی و ماشین‌آلات مربوطه دوم تا پنجم مرداد ماه با حضور ۱۲۰ شرکت داخلی و خارجی برگزار خواهد شد. برای حضور در این دوره از نمایشگاه تاکنون نمایندگان کشورهای چین، روسیه، هند و امارات ثبت‌نام کرده‌اند و قرار شده هیأت‌های تجاری از هندوستان، قزاقستان، عراق و... برای بازدید و تهیه و تأمین مواد مورد نیاز خود در حوزه سلولزی از این رویداد فرهنگی - اقتصادی بازدید کنند. این نمایشگاه، درحالی امسال در آستانه پنجمین تجربه برگزاری خود قرار دارد که حتی روزهای سخت کرونایی، طی دوسال گذشته هم نتوانست خللی در برپایی آن ایجاد کند، اگر نگاهی به کارنامه چهار دوره قبل داشته باشیم خواهیم دید که این رویداد با وجود جوان بودن خود توانسته با در کنار هم قرار دادن فعالان حوزه کاغذ و مقوا از ایران و سایر کشورها زمینه خوبی برای توسعه و تقویت فعالیت در این بخش ایجاد کند.

برگزاری دوره جدید این نمایشگاه، در حالی که دولت سیزدهم و رئیس‌جمهور تأکید ویژه‌ای بر تولید کاغذ در داخل کشور دارند اهمیت و ضرورت بسیاری پیدا می‌کند. بویژه که بخش زیادی از فعالان حوزه چاپ و نشر به‌دلیل قیمت بالای کاغذ وارداتی با مشکلات زیادی روبه‌رو شده‌اند. از سوی دیگر شرایط سخت کرونایی طی دو سال گذشته نیز مزید بر علت شده و از همین بابت فعالان این بخش با چالش‌های زیادی دست و پنجه نرم می‌کنند. خوشبختانه دولت قول داده با حمایت از دست‌اندرکاران و فعالان حوزه کاغذ در کشور این وضعیت را سامان بدهد.

طی سال‌های گذشته، با وجود بهره‌مندی کشور از دو کارخانه چوب و کاغذ مازندران و صنایع چوب و کاغذ ایران چوکا در شمال کشور و یک کارخانه در جنوب کشور، به‌دلیل به روز نبودن تجهیزات و ماشین‌آلات و مشکلات در تأمین مواد اولیه مورد نیاز هنوز نتوانسته‌ایم در این بخش به خودکفایی برسیم. البته نباید فراموش کرد که این موضوع دلایل زیادی دارد، از جمله اینکه بخش زیادی از حمایت‌ها در دولت‌های قبل چون به اختصاص ارز برای واردات کاغذ اختصاص پیدا کرد، تولید داخلی در کشور ابتر و ناقص ماند و امید است حمایت از تولید داخلی به همت دولت سیزدهم به شکل بهتری انجام شود. با روی کار آمدن دولت سیزدهم و تأکیدات دولتمردان بر لزوم تجهیز و نوسازی کارخانه‌های موجود کاغذسازی و اختصاص تسهیلات برای راه‌اندازی کارخانه‌های جدید کاغذسازی، این امیدواری ایجاد شده که می‌توان در آینده‌ای نزدیک شاهد اتفاقات خوبی برای کاغذ باشیم.

در این میان نمایشگاه کاغذ و مقوا نیز می‌تواند به‌عنوان یک بازوی اجرایی با گردهمایی و در کنار هم قرار دادن فعالان این حوزه به برنامه‌ریزی و باروری این اقدامات در بخش کاغذ کمک کند. این نمایشگاه با هدف حضور فعالان این صنف و ایجاد بستری برای معرفی محصولاتشان برگزار خواهد شد، امکان برقراری ارتباط مستقیم بین عرضه‌کنندگان و مصرف‌کنندگان این حوزه و مشاهده محصولات در فضایی کاملاً رقابتی، از جمله مزیت‌های آن به شمار می‌آید. در کنار آن حضور انواع شرکت‌های ارائه‌دهنده محصولات سلولزی از کشورهای خارجی و ایجاد فضای رقابتی بین‌المللی نیز از دیگر ثمرات برگزاری این رویداد محسوب می‌شود.

در پایان باید گفت که در کنار همه این مسائل که به اختصار درباره‌شان خواندید، معرفی آخرین دستاوردهای تولیدی، صنعتی و فناوری شرکت‌های داخلی و فراهم‌سازی زمینه صادرات محصولات باکیفیت ایرانی و ارزآوری برای کشور را هم باید به اهداف و مقاصد این نمایشگاه اضافه کرد، موضوعی مهم و جدی که برای کشور اهمیت ویژه‌ای دارد.

پیشنهاد دیدن «روز موش‌خرما» فیلمی با نگرشی خیامی

امروز را دریاب

پیشنهاد

حمید ناصری‌مقدم
فیلمساز

اصولاً وقتی در مصاحبه‌های مردمی تلویزیون سؤال می‌شود که «فیلم مطلوب شما چه فیلمی است؟» طرف مصاحبه‌شونده می‌گوید: «فیلم باید آموزنده باشه!» بعد وقتی بین فیلم‌های وطنی و خارجی (مخصوصاً امریکایی) مقایسه می‌کردم، متوجه میزان آموزندگی فراوان نمونه‌های غربی می‌شدم، چیزی که در فیلم‌های ما کم بود و هست. «روز موش‌خرما» نمونه یک فیلم آموزنده لطیف عاشقانه است. هارولد رامیس (رَمیس) با این فیلم به شهرت رسید و بعدها از او فیلم‌های «تکثیر» و «این را تحلیل کن و آن را تحلیل کن» را دیدیم. فیلم هنوز هم در بین ۲۵۰ فیلم برتر سایت IMDB حضور دارد. بیل موری بازیگر کمدی‌های امریکایی نقش اصلی را در کنار اندی مک‌داول به عهده دارد. نکته جالب اینکه مایکل شنون چهره معروف فیلم‌های جف نیکولز با حضور حدوداً یک دقیقه‌ای، اولین فیلم سینمایی کارنامه‌اش را به ثبت رسانده است.

بنا به یک سنت قدیمی در کانادا و امریکا، در روز دوم فوریه هر سال اگر یک موش‌خرما از مخفیگاه خود خارج شود و سایه خود را ببیند و به لانه‌اش برگردد نشانه ادامه زمستان به‌مدت ۶ هفته دیگر است. فیل کانرز یک گزارشگر هواشناسی است که به همراه ریتا (اندی مک‌داول) تهیه‌کننده جدید برنامه، به شهر کوچکی می‌روند تا از برگزاری جشن روز موش‌خرما گزارشی تهیه کنند. آنها بعد از تهیه گزارش به خاطر شرایط بد جوی مجبور می‌شوند، شب را در همان شهر بمانند. فردای آن روز فیل متوجه می‌شود که او در همان روز گیر افتاده و هر روز برایش همان دوم فوریه است. هر روز صبح با وقایع تکراری مواجه می‌شود. چرخه‌ای که تمامی ندارد. برای فیل فردایی وجود ندارد مگر اینکه شرایط موجود را عوض کند.

فیل شخصیت بد خلق و مغرور و خودخواهی دارد. به بقیه احترام نمی‌گذارد و برای آنها اهمیتی قائل نیست. براساس روح همین شخصیت در اولین روزهای تکرار، او استفاده جاه‌طلبانه‌ای از موقعیت پیش آمده می‌کند. با زن‌های مختلف وارد رابطه می‌شود، دزدی و قانون‌شکنی می‌کند و احتمالاً هر سوءاستفاده‌ای که انسان دارای قدرت را وسوسه می‌کند تا از نیرویش بهره بگیرد و اغلب بُعد منفی دارند. اما به مرور دچار تحول می‌شود و گمشده زندگی خود را پیدا می‌کند. در حقیقت او مجبور است برای فرار از این تکرار و روزمرگی سبک زندگی یا همان لایف‌استایل خود را تغییر دهد. پیام فیلم ساده است و ساخت چنین فیلمی برای اینکه دچار شعارزدگی نشود دشوار. روایت فیلم همین‌قدر ساده است و همین‌قدر باورپذیر. فرم مدرن دایره‌وار تکرار زمان هم به تحمیل داستان پدید آمده است. تکرار امروز فیل (روز دوم فوریه) تمثیلی است از زندگی انسان امروزی، از زندگی بسیاری از ما که به توصیه فیلم باید در آن تغییر ایجاد کنیم، چرا؟ چون شاید برای ما فردایی وجود نداشته باشد. کیفیت زندگی ما در زنده بودن نیست در تجربه زیسته ماست آن‌طور که درباره‌اش فکر کرده‌ایم و تصمیم گرفته‌ایم. فیلم به ما می‌گوید که باید یاد بگیریم تا بتوانیم این خط دایره روزمرگی را بشکنیم. باید یاد بگیریم که همین امروز را به بهترین شکل ممکن برای خود و دیگران بسازیم. یک نگرش خیامی که در این فیلم به زیبایی بیان شده است.

■ **کارگردان: هارولد رامیس**
■ **تهیه‌کننده: ترور آلبرت**
■ **بازیگران: بیل مری، اندی مک‌داول، کریس الیوت و...**
■ **محصول: ۱۹۹۳**

سه گام برای بهبودی!

یک فنجان چای

رامتین ایمانی نوبر
روانشناس

ویلیام کرین در کتاب نظریه‌های رشد از هنری الن برگر نقل می‌کند که روزی روانکاو بزرگی از روانپزشکی پرسید که آیا او واقعاً قادر به درمان (مشکلات روانی) کسی هست؟ روانپزشک پاسخ داد: «به هیچ وجه، اما درمانگر می‌تواند مانند یک باغبان، موانعی را که در سر راه رشد فرد هستند از میان بردارد.» در واقع زخم‌ها و ترس‌هایی هستند که می‌توانند با انسان همراه باشند به گونه‌ای که حتی وی در عزلت و انزوایش هم یارای دیدن و مرورشان را نداشته باشد، همان‌هایی که می‌توانند موانع رشد بشر و مایه رنج او باشند و گویی، مرهمی برای بهبودی کاملشان وجود ندارد. به عبارت دیگر، حتی اگر از شدت این رنج‌ها و زخم‌ها کاسته شود، جایشان همواره باقی می‌ماند و تنها راه تسکین دهنده شان، «پاسداری»، «پذیرش» و «کنار آمدن» با آنها و سرانجام قرار گرفتن در مسیر بهبودی است. بنابراین باید به‌دنبال ادله‌ای گشت که در جزیره مه آلود ناخودآگاه انسان محبوس و سردرگم گردیده، تا «او» را به اشکال مختلف، با کوچک‌ترین اتفاق یا حتی بدون دلیلی برآشفته و غمگین یا وسواسی و زودرنج می‌کند، با عادات عجیب و امیال نامتعارف همدم می‌کند، رؤیاها یا کابوس‌های واضح یا مبهم می‌آورد یا از چیزهای ظاهراً ساده‌ای نیز بیزار می‌شود. درواقع عدم آگاهی، مولّد اضطرابی است که سبب می‌شود تا سرانجام انسان در ریل بی‌پایان قطار چرایی‌ها رها شود. علاوه بر اینها، می‌بایست برای آسیب شناسی و پاسخ به چرایی‌ها، این مقوله مهم را نیز در نظر گرفت که تشدید تنش و تعارضات روحی، در کنار عوامل روانی، می‌تواند منوط به عوامل زیستی و اجتماعی هم باشد که هرکدام در این فرایند تأثیرگذار و به طور جداگانه محل کلام خواهند بود؛ با این تفاصیل، نخستین و شاید مهم‌ترین گام برای تسکین و در مسیر بهبودی قرار گرفتن، آسیب شناسی و آگاهی از ناآگاهی هاست. همان‌طور که روسو در کتاب «اعترافات» می‌نویسد: «آنچه ما می‌بینیم تنها کوچک‌ترین بخشی است از آنچه در واقع است. معلول آشکاری است که علت درونی‌اش پنهان و غالباً بسیار پیچیده است.» از این رو، تامس. ای. هریس روانکاو امریکایی در کتاب «وضعیت آخر» ماجرای زن چهل ساله‌ای را نقل می‌کند که یک روز صبح وقتی از خیابانی رد می‌شد ناگهان صدای آهنگی را می‌شنود که بدون آنکه دلیلش را بداند، غم غیرقابل تحملی را احساس کرد. هریس از کودکی وی و ارتباط احتمالی اش با آهنگ می‌پرسد. زن چیزی را به خاطر نمی‌آورد. اما، پس از چند روز سرانجام پاسخ این معما کشف می‌شود! زمانی که آن زن ۵ سالش بوده مادرش فوت می‌کند، مادری که همان آهنگ را با پیانو برای وی می‌نواخته؛ در واقع فقدان مادر و رنج عمیق آن، در کودکی، در ناخودآگاهش و با همان آهنگ گره می‌خورد تا سرانجام پس از این کشف مهم، وی اعتراف می‌کند که هنوز احساس اندوه را دارد، اما دیگر آن احساس شدید غمی که سینه‌اش را چنگ می‌زد، ندارد. بنابراین، اگرچه غم سنگین فقدان مادر با وی ماند اما دانستن چرایی‌های این غم و اضطراب‌های دیگری که می‌توانستند ریشه در همان سوگ داشته باشند، به مثابه رها شدن از شر یک غده بدخیم بود. پس از آن، گام دوم، مواجه شدن با همان ترس و زخم‌هایی است که انسان حتی در عزلتش هم توان مرورشان را ندارد. اینجاست که «او» باید شجاع باشد، شجاعتی نه به معنای نترسیدن بلکه غلبه بر ترس؛ تا پس از دوباره زیستن با آن و مواجهه با آنچه که آفتی برای روان وی شده، بتواند واپسین گام را نیز بردارد. گامی که چاره‌اش ستیز با آن تعارض‌ها نیست، بلکه می‌بایست از راه مهر و دوستی وارد اتاق تاریک و نمناک ذهن شود. از این رو، ویلیام کرین درخصوص روش درست انسان، برای مقابله با موانع رشدش، می‌نویسد «اگر نمی‌توانی «او» را شکست دهی، به «او» ملحق شو». این همان گام سوم است. گام پایانی. همانی که انسان را تسکین و در مسیر بهبودی قرار می‌دهد تا در فرجام، او را باغبان درخت خویش کند.

عکس نوشت

مراسم قرائت دعای پرفیض عرفه در نهمین روز از ماه ذی الحجه عصرشنبه (۱۸ تیر ۱۴۰۱) با حضور گسترده مردم در سراسر ایران اسلامی برگزار شد. ایرنا گزارش‌های تصویری دیدنی از استان‌های مختلف منتشر کرده است.